

УДК 339.138:687.552.3

**ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ КОН'ЮНКТУРНОГО АНАЛІЗУ
ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПАРФУМЕРНО-КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ
ПО ДОГЛЯДУ ЗА ВОЛОССЯМ ТА ШКІРОЮ ГОЛОВИ***Пузак Н.О., Кубарєва І.В., Пузак О.А.***Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна**

Вступ. Парфумерно-косметичні засоби (ПКЗ) дозволяють людині задовольнити три види потреб, а саме: потребу в гігієні; потребу у підтвердженні власного статусу та потребу у розкоші. Щоб реалізувати гігієнічні потреби, кожен з нас купує відповідні товари ПКЗ. Для підтвердження певного соціального статусу, споживач користується ПКЗ брендів фірм-виробників, а для задоволення потреб у розкоші ці засоби повинні бути класу «люкс», що, як правило, позначається на вартості ПКЗ.

Парфумерно-косметичний ринок України поділяється на три групи: парфумерія, косметика та мило, і саме на косметичні засоби в Україні припадає більше 50% від загального обсягу продажів ПКЗ. У товарному асортименті даної групи товарів провідне місце займають засоби по догляду за волоссям та шкірою голови, як особистого так і професійного застосування [6].

Використовуючи маркетинговий підхід для вивчення відповідного ринку, здійснюють різні види аналізу, в тому числі й кон'юнктурний. Він дає можливість оцінити реальний попит споживачів на певні товари, а також вплинути на підвищення конкурентоспроможності та ефективності виробничо-збутової діяльності фірм – операторів ринку [2].

Аналіз сучасного стану ринку ПКЗ у цілому підтверджує стрімку динаміку зростання попиту серед споживачів і збільшення пропозиції як наслідок. Тому кон'юнктурний аналіз ринку професійних ПКЗ по догляду за волоссям та шкірою голови є актуальним та доцільним.

Мета дослідження. Метою даної роботи є розрахунок коефіцієнтів ліквідності цін та адекватності платоспроможності, як складових кон'юнктурного аналізу для професійних ПКЗ по догляду за волоссям та шкірою голови. У процесі дослідження були використані емпіричні та теоретичні наукові методи.

Основні результати. Для проведення маркетингових досліджень і характеристики кон'юнктури ринку, важливими розрахунковими показниками є коефіцієнти ліквідності ціни (K_{liq}) та адекватності платоспроможності ($K_{a.s.}$). Коефіцієнт ліквідності ціни (K_{liq}) характеризує рівень розвитку конкуренції у певному ринковому сегменті у конкретний період, а саме даний коефіцієнт демонструє ступінь доступності товарів (у даному випадку професійних ПКЗ по догляду за волоссям і шкірою голови) широкому колу споживачів. Оскільки професійні ПКЗ застосовуються в умовах косметичних салонів, то вивчення ринку даної групи товарів можна розглядати у розрізі аналізу попиту на салонні послуги по догляду за волоссям та шкірою голови. Перелік цих послуг нами визначено на основі моніторингу зазначеного ринку у м. Харків.

Коефіцієнт ліквідності ціни (K_{liq}) розраховується за формулою:

$$K_{liq} = \frac{C_{max} - C_{min}}{C_{min}}$$

де C_{max} - максимальна ціна на ПКЗ професійного призначення (салонну послугу);

C_{min} - мінімальна ціна на ПКЗ професійного призначення (салонну послугу) [1,2].

Вказаний коефіцієнт показує співвідношення між максимальною і мінімальною ціною конкретного засобу у певний період часу і на конкретному ринку. Він може знаходитися в межах від 0,1 до 1,0 і вище. Якщо він становитиме від 0,5 і вище, то коливання цін складає від 50% і більше. Коли даний коефіцієнт перевищить 1,0 – ціни на ринку будуть характеризуватися більш, ніж стовідсотковою різницею. Доступність тим вища, чим менше значення коефіцієнта ліквідності [3,5]. Вивчивши асортимент професійних салонних послуг по догляду за волоссям та шкірою голови у м. Харкові, ми проаналізували зміну їх вартості протягом 2017 року та розраховали значення коефіцієнтів ліквідності (табл. 1)

Таблиця 1

Коефіцієнти ліквідності для ПКЗ професійного догляду за волоссям та шкірою голови

№	Назва салонної процедури із застосуванням професійних ПКЗ	K_{liq}	№	Назва салонної процедури із застосуванням професійних ПКЗ	K_{liq}
1.	Ботокс для волосся Таhe	0,28	11.	H Brush Botox Capilar від Honma Tokyo	0,29
2.	Кератинове відновлення волосся Global Keratin	0,21	12.	White care від Honma Tokyo	0,23
3.	Кератинове відновлення волосся Brazilian Blowout	0,8	13.	Кератинове випрямлення волосся Inoar	0,21
4.	Запаювання кінчиків волосся Brazilian Blowout	0,29	14.	Argan Oil System від Inoar	0,11
5.	Кератинове відновлення волосся Tibolli	0,13	15.	Botohair – реконструкція від Inoar	0,1
6.	Agi Max DNA серицинування DNA System	0,5	16.	Кератин Korban Prof.	0,11
7.	Кератинове відновлення волосся Nutri Max	0,05	17.	Кератинове відновлення волосся Honma Tokyo	0,05
8.	Кератинове відновлення волосся Cadiveu	0,18	18.	Extreme repair від Cadiveu	0,38
9.	Hair Botox від Cadiveu	0,5	19.	ВТОХ від Korban Prof.	0,09

10.	Кератинове відновлення волосся Cosocho	0,33	20.	Кератинове відновлення волосся від Keraorganic	0,07
-----	--	------	-----	--	------

За результатами розрахунків (табл.1), найменший показник мають професійні засоби для кератинового відновлення волосся марок Nutri Max та Honma Tokyo ($K_{liq} = 0,05$), підтверджуючи найбільшу доступність цієї процедури засобами названих марок. У той же час найбільший показник ліквідності було встановлено для кератинового відновлення волосся від Brazilian Blowout ($K_{liq} = 0,8$).

Необхідно зазначити той факт, що ринок не реагує на потреби, у разі низької платоспроможності споживачів. Для оцінки впливу на величину попиту на ПКЗ професійного застосування по догляду за волосся та шкірою голови купівельної спроможності споживача доцільно розраховувати такий показник, як коефіцієнт адекватності платоспроможності. Цей показник являє собою відношення середньої ціни на досліджуваній ПКЗ за відповідний місяць до середньомісячної заробітної плати у відсотках, а саме:

$$C_{a.s.} = \frac{P_{сер.}}{W_{a.w.}} \times 100 \%,$$

де $P_{сер.}$ – середня ціна ПКЗ (у нашому випадку салонної послуги з використанням професійних ПКЗ);

$W_{a.w.}$ – середня заробітна платня за певний період (період дослідження: з 07.2017 р. до 12.2017 р.)

Низький показник коефіцієнта адекватності платоспроможності певним чином свідчить про доступність ПКЗ та гарантує, в умовах низького платоспроможного попиту населення, його продаж [1,3,5].

Дані розрахунку коефіцієнтів адекватності платоспроможності ($C_{a.s.}$) для ПКЗ професійного догляду за волоссям та шкірою голови наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

Коефіцієнти адекватності платоспроможності для ПКЗ професійного догляду за волоссям та шкірою голови

№	Назва салонної процедури з застосуванням професійних ПКЗ	$C_{a.s.}$	№	Назва салонної процедури з застосуванням професійних ПКЗ	$C_{a.s.}$
1.	Ботокс для волосся Таhe	0,33	11.	H Brush Botox Capilar від Honma Tokyo	0,23
2.	Кератинове відновлення волосся Global Keratin	0,54	12.	White care від Honma Tokyo	0,27
3.	Кератинове відновлення волосся Brazilian Blowout	1,28	13.	Кератинове випрямлення волосся Inoar	1,32
4.	Запаювання кінчиків волосся Brazilian Blowout	0,24	14.	Argan Oil System від Inoar	0,29

5.	Кератинове відновлення волосся Tibolli	1,06	15.	Botohair – реконструкція від Inoar	0,34
6.	Agi Max DNA серицинування DNA System	0,47	16.	Кератин Korban Prof.	0,59
7.	Кератинове відновлення волосся Nutri Max	1,10	17.	Кератинове відновлення волосся Nonna Tokyo	1,16
8.	Кератинове відновлення волосся Cadiveu	1,28	18.	Extreme repair від Cadiveu	0,31
9.	Hair Botox від Cadiveu	0,30	19.	ВТОХ від Korban Prof.	0,36
10.	Кератинове відновлення волосся Cosopho	0,21	20.	Кератинове відновлення волосся від Keraorganic	1,53

Проаналізувавши розрахункові дані коефіцієнтів адекватності платоспроможності ($C_{a.s.}$) для ПКЗ, що застосовуються у косметичних салонах для професійного догляду за волоссям та шкірою голови, можна зробити висновок, що найвища платоспроможність населення для кератинового відновлення волосся за допомогою Cosopho ($K_{a.s.} = 0,21$). Найменш платоспроможними споживачі виявились для кератинового відновлення волосся від Keraorganic ($K_{a.s.} = 1,53$).

Таким чином, із застосуванням методик визначення коефіцієнтів ліквідності ціни і адекватності платоспроможності для ПКЗ професійного догляду за волоссям та шкірою голови, було сформовано уявлення про сучасний стан українського ринку досліджуваних ПКЗ. Виявлено, що найдоступнішими для вітчизняного споживача є марки Nutri Max та Nonna Tokyo, а найвища платоспроможність населення – для кератинового відновлення волосся Cosopho.

Список літератури

1. Афанасьев М. В. Экономика предприятия: учебник / М. В. Афанасьев, О. Б. Плоха. – К. : Лира-К, 2013. – 664 с.
2. Дурович А.П. Практика маркетинговых исследований. - М.: Изд-во Гревцова, 2008. – 213с.
3. Манн, И. Маркетинг на 100%. Ремикс. Как стать хорошим менеджером по маркетингу / И. Манн. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2010 – 256 с.
4. Мрочковский Н. Тришин М. Генератор новых клиентов. 99 способов массового привлечения покупателей. – СПб. : Питер, 2012. – 224 с.
5. Ярошевич Н. Б. Підприємництво і менеджмент навч. посіб. / Н. Б. Ярошевич. – К. : Лира-К, 2014. – 408 с.
6. Український ринок парфумерно-косметичної продукції. [Електронний ресурс]. [http://arpu.ua/docs/Pinok%20Ukraini%20\(obshaya\)ukr.pdf](http://arpu.ua/docs/Pinok%20Ukraini%20(obshaya)ukr.pdf).